

Ólavur kongur Heilagi - bølmenni ella halgimenni

Í søgu Ólavs Kongs síggja vit, hvussu hann við øllum snildum og brotsverkum týndi mótstøðumenn sínar. Av hansara brotsgerningum er trupult at síggja nakað halgimenni - heldur er tað eitt bølmenni, ið trínur fram í søgum Snorra Sturlusonar í hansara heimskringlu

Triggir menn feldu Ólav kong av Noregi á Stiklastøðum. Hvør teirra hevði nógv at hevna.

So greiðir Snorri Sturluson frá í kongasøgum í síni Heimskringlu:

«...Torstein Knarrarsmiður hjó til Ólavs við øksi, og tað høggið kom kongi á vinstra beinið fyrri oman knæð ... So legði Tórir Hundur spjótið til hansara; hann rakti hann undir brynjuna, so oddurin stakk upp í búkin. Síðan hjó Kálvur til Ólavs, og høggið kom vinstru megin hálsin. Hesi trý sár veittu Ólavi kongi livlát.»

Harðskapur kongs

Ólavur var farin fram við størsta harðskapi at røkka máli sínum: at kristna, tvs. avtaka fornan fedranna síð í Noregi, og at leggja tað undir sitt egna einaræði. Av hansara brotsgerningum er trupult at síggja nakað halgimenni - heldur er tað eitt bølmenni, ið trínur fram

Ólavur Kongur verður skrinlagdur. Hóast hann ikki varð upp aftur grivin fyr enn eitt ár eftir deyða sín, vóru sárinu líka frísk og síggjast týðuliga á kroppinum

í frásøgnum hjá Snorra Sturluson og 2. bind í hansara Heimskringlu, kongasøgnum. Her síggja vit svart upp á hvítt, hvussu Ólavur við øllum snildum og brotsverkum týndi mótstøðumenn sínar.

Søgan um Ólav kong er long og drúgv, vit kunnu tó síggja okkurt dømi.

Ólvir á Eggju dripin

Ólavur kongur spyr ármann sín ein Tórald:

«Hvørji sannindi eru í tí, sum mær er sagt frá síðunum inni í Tróndheimi? Er tað so, at teir eru farnir aftur at blóta?»

(Orðið religiön kemur úr latíni: religare: at binda

saman. Í blótveitslunum varð fólkíð alt og samfelagið bundið saman í sterka eind og heild- eins og fólk og samfelag varð bundið saman við maktunum, sum ráddu fyrri øllum.

Tróndheimur við Háskuni jalli og hansara ætt á odda var ein hin seinasti skansi í Europa, ið ikki enn hevði givið seg undir tann ráðandi kristindómin ið var sprottin úr israelitiskari religiön úr Miðeystri (øll skrift í Bibliuni, bæði í gamla og nýggja testamenti, eru jødisk og hava jødiskar persónar, fortreytir og teologi). Kristindómurin varð úr Rómárikunum spjaddur um allan heim, sum tað eitur).

Tóraldur greiðir kongi frá:

«So skal eg siga tygum satt frá, kongur, at inni í Tróndheimi er mesta fólkíð heiðið í átrúnaði, hóast summir eru skildir. Tað er síður hjá teimum at hava blót um heystið at fagna vetrinum; eitt annað hava

teir á miðjum vetri, og hitt triðja hava teir á sumri til at fagna sumrinum ... Tólv eru teir menn, sum standa fyrri blótveitslunum, og nú í vár eigur Ólvir at hava veitsluna; nú starvast hann dagliga inni á Mærini, og hagar er flutt alt tað, sum tørvar til veitsluna.»

Tá kongur frætti hesi sannindi, læt hann blása herblástur og bað menn sínar ganga á skipini ...

Skjótt var atborið. Kongur helt inn eftir firdinum við fimm skipum og 360 monnum; góður var byrurin, og snekkjurnar gingu skjótt inn eftir.

Tað vardi ongan mann, at kongur fór at vera so skjóttur har inni.

Teir komu inn á Mærina um náttina, og manngarður varð sligin um húsin. Ólvi varð tikin á hondum, og kongur læt hann drepa og fleiri aðrar menn. Hann tók alt tað borðfæ, sum har var saman savnað, og læt bera

á skip síni og síðani alt annað fæ, bæði borðbúnað, klæði og dyrgripir, sum menn høvdu flutt hagar; kongur skifti alt sum herfong við sínar menn. Kongur læt eisini menn fara heim til teir bøndur, sum hann helt vera fremstar í hesum ráði (sum jú var at halda felagsveitslur eftir fornum síði); summir vóru tiknir á hondum og settir í jarn ... og frá mongum var alt fæ tikið.

Kongur vendi øllum fólki har til rætta trú, setti prestar, bygdí kirkjur og læt víga tær. Kongur læt ongar bøtur fyrri Ólvi, men hann tók alt tað fæ, sum hann hevði átt. Hinar menninar, sum hann helt hava gjørt mest til saka, læt hann summar drepa, summar meinsla, summar rak hann úr landi ... Kongur fór síðan aftur til Niðarósa.

framhald á síðu 24....

GLUNTAN

Fríggjakv. 25. juli í Kí-høllini í Klaksvík
Leygarkv. 26. juli í Ítróttarhøllini í Trongisvági
Á Ólavsøku 28. og 29. juli í Gundadalshøllini

Atgongumerki fáast við dyrnar

Kr. 120,-

kl. 22.30-04.00

GOSPEL KONSERT Á ÓLAVSØKU

ZIPPORAH BENNETT
úr Ísrael við kóri úr Eysturoynni
Syngja á ísraelskum

MAGNI CHRISTIANSEN
úr Kvívík spælir country

I AM
úr Klaksvík spæla rock

29. JULI KL. 20
Í GUNDADALSHÖLLINI